

ROZLICZANIE WYDATKÓW NA PODWYŻSZENIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO

Do tej pory organy podatkowe stały na stanowisku, że wszelkie wydatki poniesione przez spółkę kapitałową w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego nie mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów spółki, ze względu na to, że mają związek z przychodem niepodlegającym opodatkowaniu (wkłady wniesione na pokrycie kapitału zakładowego nie są zaliczane do przychodów spółki). Powyższy pogląd podzielały do niedawna również sądy administracyjne.

Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z dnia 24 stycznia 2011 r. (sygn. akt II FPS 6/10) złagodził jednak swoje dotychczasowe stanowisko i stwierdził, że tylko wydatki, bez których nie jest możliwe podwyższenie kapitału zakładowego, nie są kosztami uzyskania przychodów (Sąd w tej sprawie rozważał kwestię rozliczenia wydatków związanych z emisją nowych akcji w spółce akcyjnej, jednakże wnioski Sądu można analogicznie zastosować również do podwyższenia kapitału zakładowego w spółce z o.o.). Pozostałe wydatki, mające jedynie pośredni związek z podwyższeniem kapitału zakładowego, będą natomiast stanowić koszty uzyskania przychodów.

W świetle powyższej uchwały NSA należy uznać, że nie będą kosztami uzyskania przychodów koszty podatku od czynno-

ści cywilnoprawnych, koszty notariusza czy też koszty opłaty sądowej, bez których to kosztów nie jest możliwe podwyższenie kapitału zakładowego. Natomiast już wydatki poniesione na obsługę prawną, inną obsługę doradczą, usługi audytorskie, koszty przygotowania opinii i analiz, wycen czy tłumaczeń dotyczących podwyższenia kapitału zakładowego będą stanowić dla spółki koszty uzyskania przychodów.

Znacznie bardziej liberalne stanowisko zajmują organy podatkowe w zakresie możliwości odliczenia podatku VAT naliczonego od faktur dokumentujących wydatki związane z podwyższeniem kapitału zakładowego. Zdaniem organów podatkowych, choć podwyższenie kapitału zakładowego nie stanowi czynności opodatkowanej podatkiem VAT, to podatnik ma prawo do odliczenia całości VAT od wydatków poniesionych na zakup usług związanych z podwyższeniem kapitału zakładowego, o ile tylko wykonuje działalność gospodarczą opodatkowaną podatkiem VAT. Nie ma przy tym znaczenia, czy wydatki te zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

W celu uzyskania dalszych informacji na ten temat prosimy o kontakt z Aleksandrą Faderewską-Waszkiewicz (aleksandra.faderewska@laszczuk.pl).

PROBLEMY INTERTEMPORALNE ZWIĄZANE Z NOWELIZACJĄ POLSKIEGO PRAWA HIPOTECZNEGO

W dniu 20 lutego 2011 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Od tego momentu w obrocie będą funkcjonowały hipoteki podlegające różnym reżimom prawnych – hipoteki, do których należy stosować przepisy dotychczasowe, hipoteki, do których należy stosować nowe przepisy z pewnymi wyjątkami oraz hipoteki, do których należy stosować wyłącznie nowe przepisy.

Najistotniejszą kwestią wydaje się być zatem określenie punktu granicznego, który determinuje przyporządkowanie danej hipoteki do jednej z wyżej wskazanych grup. Nowe przepisy kwestię tę potraktowały następująco – zgodnie z artykułem 10 ustawy zmieniającej, datą graniczną (ustalającą cezurę pomiędzy obowiązywaniem dotychczasowych i nowych przepisów) ma być data powstania, odpowiednio, hipotek zwykłych i kaucyjnych.

Tymczasem do powstania hipoteki umownej potrzeba kolejno: (i) zawarcia umowy o ustanowieniu hipoteki, (ii) złożenia wniosku o jej wpis do księgi wieczystej oraz (iii) dokonania wpisu hipoteki przez sąd wieczystoksięgowy. Równie złożony jest proces powstania hipoteki przymusowej – w tym przypadku pierwszym etapem tego procesu jest sporządzenie dokumentu stanowiącego podstawę wpisu hipoteki przymusowej.

Konstrukcja przepisu artykułu 10 pomija kwestię złożoności tego procesu

i czasu jego trwania – od złożenia oświadczenia o ustanowieniu hipoteki do jej wpisu do księgi wieczystej. Może się zatem zdarzyć, że proces powstania hipoteki, pomimo złożenia oświadczenia o jej ustanowieniu przed dniem 20 lutego 2011 roku, będzie trwać jeszcze długo po tej dacie.

Możliwe jest więc przyjęcie trzech różnych koncepcji dotyczących punktu granicznego obowiązywania nowych przepisów: daty rozpatrzenia wniosku o wpis hipoteki, chwili złożenia tego wniosku oraz daty ustanowienia hipoteki (złożenia oświadczenia o ustanowieniu hipoteki lub sporządzenia dokumentu stanowiącego podstawę wpisu).

Wybór jednego z trzech wariantów interpretacyjnych przedstawionych powyżej nie został dokonany przez ustawodawcę, stąd rozstrzygnięcie tej kwestii zostało pozostawione praktyce. Może to powodować kolejne trudności.

W ustawie zmieniającej znajduje się również szereg innych kwestii, które nie zostały jednoznacznie rozstrzygnięte, jak np. wyjątek stosowania po dniu 20 lutego 2011 roku do hipotek zwykłych przepisów regulujących skutki podziału nieruchomości obciążonej hipoteką. Artykuł 10 ustawy zmieniającej nie przesądza, czy wyjątek ten dotyczy również podziału nieruchomości, który nastąpił przed dniem 20 lutego 2011 roku.

W celu uzyskania dalszych informacji na ten temat prosimy o kontakt z Magdaleną Szwarz-Brożyną (magdalena.szwarz@laszczuk.pl).